

Gospodarka morska w województwie pomorskim w latach 2015-2017

Maritime economy in Pomorskie Voivodship in the years 2015-2017

Gospodarka morska w województwie pomorskim w latach 2015-2017

Maritime economy in Pomorskie Voivodship in the years 2015-2017

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Magdalena Poleszuk

Kierujący

Supervisor

Jerzy Auksztol, Małgorzata Buńko

Prace redakcyjne

Editorial work

Beata Bojarska, Magdalena Poleszuk, Aleksandra Sarnowska, Andrzej Sirocki

Tłumaczenie

Translation

Małgorzata Kruszewska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Ewa Bujarska

ISSN 2080-4725

Publikacja dostępna na stronie

The publication is available on website

<http://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu publikację *Gospodarka morska w województwie pomorskim w latach 2015-2017*. Jest to kolejne opracowanie, wydawane w cyklu trzyletnim, w całości poświęcone tej tematyce.

Publikacja zawiera syntezę opisującą stan gospodarki morskiej w województwie pomorskim, część tabelaryczną oraz uwagi ogólne i metodyczne. Tablice statystyczne ujęto w ośmiu działach tematycznych charakteryzujących: podmioty, pracujących i wynagrodzenia w gospodarce morskiej; nakłady inwestycyjne i środki trwałe w gospodarce morskiej; porty morskie; żeglugę morską i przybrzeżną; produkcję statków; gospodarkę rybną; stan środowiska i ochronę wód morskich oraz edukację morską. Uwagi metodyczne wyjaśniają zakres tematyczny prezentowanych danych, zasady grupowań oraz zawierają definicje stosowanych pojęć. Całość opracowania została wzbogacona wykresami.

Przyjęta w opracowaniu terminologia, zestawienia, klasyfikacje i grupowania danych umożliwiają ich wykorzystanie do porównań z danymi ogólnokrajowymi i międzynarodowymi.

Dziękując wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, wyrażam nadzieję, że prezentowane opracowanie przyczyni się do wzbogacenia zasobów informacyjnych na temat gospodarki morskiej w województwie pomorskim.

Jerzy Auksztol
Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, grudzień 2018 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk is presenting *Maritime economy in Pomorskie Voivodship in the years 2015-2017*. It is a consecutive publication, issued in a three-year cycle, wholly dedicated to this subject.

The volume consists of synthesis outlining the main features of maritime economy in Pomorskie Voivodship, statistical tables as well as general and methodological notes. The tables have been grouped in eight thematic chapters comprising: entities, employed persons and wages and salaries in maritime economy; capital expenditures and fixed assets in maritime economy; seaports; maritime and coastal shipping; production of sea vessels; fishing economy; state of the environment and sea waters protection, as well as maritime education. The methodological notes explain thematic scope of the presented material and principles of grouping. They also include definitions of applied notions. The publication has been enriched with graphs.

The applied terminology, classification and data grouping allow for both domestic and international comparison of data.

Expressing my gratitude to all persons and institutions for the provided information, I trust that it will contribute to enriching the overall knowledge of maritime economy in Pomorskie Voivodship.

Jerzy Auksztol
Director
of Statistical Office
in Gdańsk

Gdańsk, December 2018

Objaśnienie znaków umownych

Symbols

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło.	- <i>magnitude zero.</i>
	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.	- <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.	- <i>magnitude not zero but less than 0.05 for a unit.</i>
Kropka	(•)	- zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.	- <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	#	- oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.	- <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.	- <i>not applicable.</i>
„W tym” ”Of which”		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.	- <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)			- <i>used in figures represents the decimal point.</i>

Skróty

Abbreviations

tys.	tysiąc	km ²	kilometr kwadratowy
mln	milion		<i>square kilometre</i>
zł	złoty	ha	hektar
PLN	<i>zloty</i>		<i>hectare</i>
kW	kilowat	kg	kilogram
	<i>kilowatt</i>		<i>kilogram</i>
mW	megawat	cd.	ciąg dalszy
	<i>megawatt</i>	dok.	dokończenie
t	tona	cont.	<i>continued</i>
	<i>tonne</i>	S.A.	spółka akcyjna
szt.	sztuka		<i>joint-stock company</i>
DWT	tona nośności całkowitej ładunku i zapasów statku	tj.	to jest
	<i>deadweight tonnage</i>	<i>i.e.</i>	<i>that is</i>
GT	pojemność brutto statku	nr (Nr)	numer
	<i>gross tonnage</i>	<i>No.</i>	<i>number</i>
NT	pojemność netto statku	np.	na przykład
	<i>net tonnage</i>	<i>e.g.</i>	<i>for example</i>
CGT	skondensowana pojemność brutto statku	m.in.	między innymi
	<i>compensated gross tonnage</i>	<i>i.a.</i>	<i>inter alia</i>
r.	rok	tzw.	tak zwany
y	<i>year</i>	Dz. U.	Dziennik Ustaw
m	metr	poz.	pozycja
	<i>metre</i>	WE	Wspólnoty Europejskie
m ³	metr sześcienny	EC	<i>European Communities</i>
	<i>cubic metre</i>	GUS	Główny Urząd Statystyczny
dam ³	dekametr sześcienny		<i>Statistics Poland</i>
	<i>cubic decametre</i>	PKWiU	Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług <i>Polish Classification of Products and Services</i>

Synteza

Województwo pomorskie jest położone w pasie nadmorskim, który pozostaje tradycyjną lokalizacją wszelkiej działalności związanej z szeroko rozumianą **gospodarką morską**.

Sektor gospodarki morskiej na koniec grudnia 2017 r. tworzyło 9739 **podmiotów**, z czego 99,4% należało do sektora prywatnego. W podmiotach tych **pracowało** 55561 osób, a najwięcej w działalności związanej z produkcją i naprawą statków i łodzi (31,0%). W 2017 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w gospodarce morskiej (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosło 5448,09 zł. Najwyższe odnotowano w działalności związanej z morskim i przybrzeżnym transportem wodnym (7231,99 zł), a najniższe w produkcji i naprawie statków i łodzi (5784,24 zł).

W 2017 r. wartość poniesionych **nakładów inwestycyjnych** (w cenach bieżących) wyniosła 621,3 mln zł, a większość nakładów (77,4%) zrealizowana została przez jednostki sektora prywatnego. Głównym źródłem finansowania nakładów inwestycyjnych w gospodarce morskiej były środki własne – 81,8%. Na koniec 2017 r. **wartość brutto środków trwałych** (w bieżących cenach ewidencyjnych) wyniosła 16424,6 mln zł, z czego 55,9% środków trwałych była w posiadaniu przedsiębiorstw sektora prywatnego.

W 2017 r. **obroty ładunkowe** w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 52,3 mln t i stanowiły 67,0% obrotów ładunkowych w kraju. Najwięcej przeładowano „kontenerów dużych” (16,6 tys. t, tj. 31,8% ogólnej wielkości obrotów ładunkowych) oraz ładunków z grupy „masowe ciekłe” (odpowiednio 15,7 tys. t, 30,1%). Natomiast najmniej przeładowano ładunków „tocznych niesamobieżnych” (odpowiednio 0,7 tys. t, 1,3%). W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe stanowiły 98,9% obrotów województwa ogółem. W portach morskich województwa największe obroty odnotowano w porcie gdańskim – 33,9 mln t, co stanowiło 64,9% obrotów województwa ogółem (43,5% obrotów w kraju) oraz w porcie gdyńskim – 18,4 tys. t, tj. 35,1% obrotów województwa.

Morską i przybrzeżną flotę transportową tworzyły w 2017 r. łącznie 52 statki będące własnością lub współwłasnością polskich armatorów i operatorów. Morska flota transportowa obejmowała 21 statków, których większość pływała pod banderą polską, a ich łączna nośność (DWT) wyniosła 282,7 tys. t, a średni wiek statku to 13,5 lat. Przewozy ładunków wykonane statkami morskiej floty transportowej wyniosły 1015,7 tys. t, z czego 97,4% odbyło się w relacji pomiędzy portami obcymi. W 2017 r. morską flotą transportową w komunikacji międzynarodowej przewieziono 98,8 tys. osób, w tym 94,9% promami Polskiej Żeglugi Bałtyckiej.

Na koniec 2017 r. **portfel zamówień** wyniósł 11 statków o pojemności brutto (GT) 20 tys. t oraz o skompensowanej pojemności rejestrowej brutto (CGT) 52 tys. Pozostała produkcja obejmowała m.in. 114 łodzi żaglowych wycieczkowych lub sportowych, pełnomorskich oraz 18 motorówek wycieczkowych lub sportowych, pełnomorskich.

W 2017 r. **flota rybacka** województwa pomorskiego składała się z 336 łodzi rybackich, 93 kutrów i 3 trawlerów o łącznej pojemności brutto (GT) 21,9 tys. oraz o mocy 51,6 mW. W 2017 r. połowy ryb i innych organizmów morskich wyniosły 159,4 tys. t, przy czym na Morzu Bałtyckim i zalewach złowiono 88,8 tys. t ryb. Najwięcej złowiono szprot (52,1 tys. t) oraz ostroboków (42,6 tys. t).

W województwie pomorskim **specjaliści dla gospodarki morskiej kształcą się** m.in. na Uniwersytecie Morskim w Gdyni, w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz na kierunkach związanych z gospodarką morską na Uniwersytecie Gdańskim oraz Politechnice Gdańskiej. W roku akademickim 2017/18 najwięcej osób kształciło się na kierunku mechanika i budowa maszyn (968 osób, w tym 44 kobiety) oraz na kierunku nawigacja (917 osób, w tym 154 kobiety) na Uniwersytecie Morskim w Gdyni. Natomiast najwięcej absolwentów w roku akademickim 2016/17 ukończyło kierunki: towaroznawstwo (354 osoby, w tym 301 kobiet) oraz innowacyjna gospodarka (300 osób, w tym 205 kobiet) na Uniwersytecie Morskim w Gdyni.

Synthesis

Pomorskie Voivodship lies at the seaside which is the traditional location of all activities related to broadly understood **maritime economy**.

The maritime economy sector consisted of 9,739 **entities** at the end of December 2017, 99.4% of which belonged to the private sector. These entities **employed** a total of 55,561 persons. The biggest employment was recorded in the group: Production and repairs of ships and boats (31.0%). **Monthly gross wages and salaries** in the maritime economy (in entities employing over 9 persons) **averaged** PLN 5,448.09 in 2017. The highest remunerations were recorded in Sea and coastal waterborne transport (PLN 7,231.99), while the lowest in Production and repairs of ships and boats (PLN 5,784.24).

Capital expenditures (in current prices) totalled PLN 621.3 million in 2017, 77.4% of which were expended in the private sector units. Own funds made up the biggest capital expenditure resources in the maritime economy – 81.8%. The **gross value of fixed assets** (in current book-keeping prices) amounted to PLN 16,424.6 million at the end of 2017, 55.9% of which was owned by the private sector enterprises.

In 2017, **cargo turnover** in the seaports of Pomorskie Voivodship amounted to 52.3 million tonnes and accounted for 67.0% of the cargo turnover countrywide. "Large containers" (16.6 thousand tonnes, i.e. 31.8% of the total volume of cargo turnover) and "liquid bulk cargo" (15.7 thousand tonnes, 30.1% respectively) were the prevalent categories of the transshipped cargo. The smallest turnover was recorded in "roll-on non self-propelled cargo" (0.7 thousand tonnes, 1.3% respectively). In international traffic, cargo turnover accounted for 98.9% of the total Voivodship figure. As concerns the seaports, the highest turnover was recorded in the Port of Gdańsk – 33.9 million tonnes, i.e. 64.9% of the total turnover in the Voivodship (43.5% of the countrywide turnover) and in the Port of Gdynia – 18.4 thousand tonnes, i.e. 35.1% of the Voivodship turnover.

In 2017, a total of 52 ships partly or wholly owned by Polish shipowners and operators formed the **sea and coastal freight water fleet**. The sea transport fleet comprised 21 vessels, the majority of which sailed under the Polish flag. Their deadweight tonnage (DWT) totalled 282.7 thousand tonnes and the average age of the ship was 13.5 years. The freight handled by the sea transport fleet amounted to 1,015.7 thousand tonnes, 97.4% of which were transported between foreign ports. 98.8 thousand persons were served by international shipping fleet on international routes in 2017, 94.9% by the ferries of Polish Baltic Shipping.

At the end of 2017, the **order portfolio** amounted to 11 vessels of 20 thousand gross tonnage (GT) and 52 thousand compensated gross tonnage (CGT). The other production comprised 114 recreational or sport sailing boats, seagoing and 18 speedboat or sport boats, seagoing.

In 2017, the **fishing fleet** of Pomorskie Voivodship consisted of 336 fishing boats, 93 cutters and 3 trawlers of 21.9 thousand total gross tonnage (GT) and 51.6 mW capacity. In 2017, a total of 159.4 thousand tonnes of fish and other marine organisms were caught, of which 88.8 thousand tonnes fish in the Baltic Sea and bays, mostly sprat (52.1 thousand tonnes) and horse mackerel (42.6 thousand tonnes).

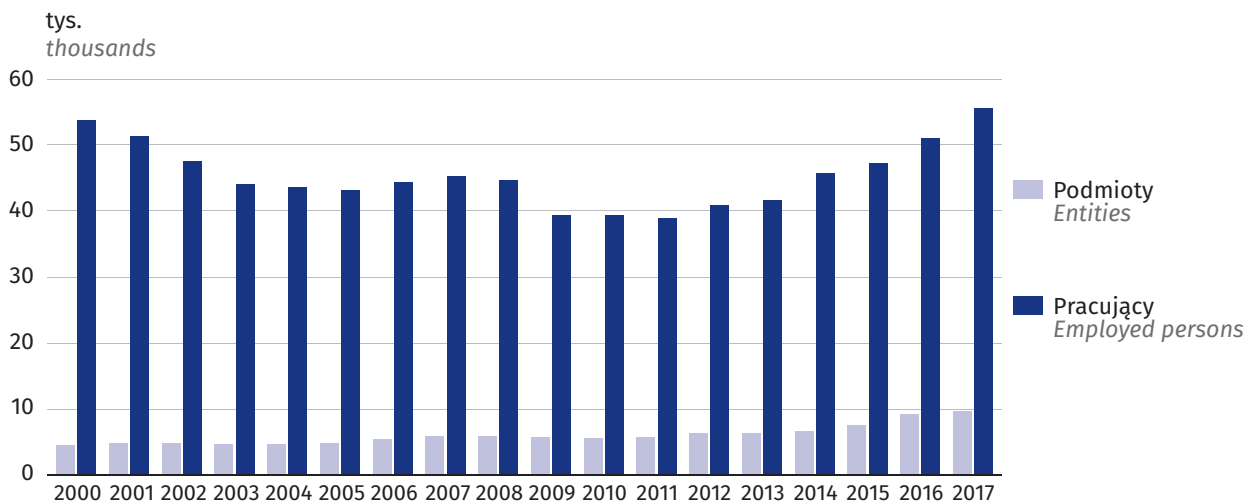
In Pomorskie Voivodship, the **specialists for maritime economy are trained**, i.a. at the Maritime University in Gdynia, at the Naval Academy in Gdynia and at faculties related to maritime economy at the University of Gdańsk and the Gdańsk University of Technology. In the 2017/18 academic year, the largest number of students were enrolled in the field of machinery construction (968 people, including 44 women) and in navigation (917 people, including 154 women) at the Maritime University in Gdynia. However, most graduates in the 2016/17 academic year completed the following fields: commodity science (354 people, including 301 women) and innovative economy (300 people, including 205 women) at the Maritime University in Gdynia.

Mapa 1. Lokalizacja głównych podmiotów gospodarki morskiej ^a w województwie pomorskim
 Maps 1. Location of major maritime economy entities ^a in the Pomorskie Voivodship

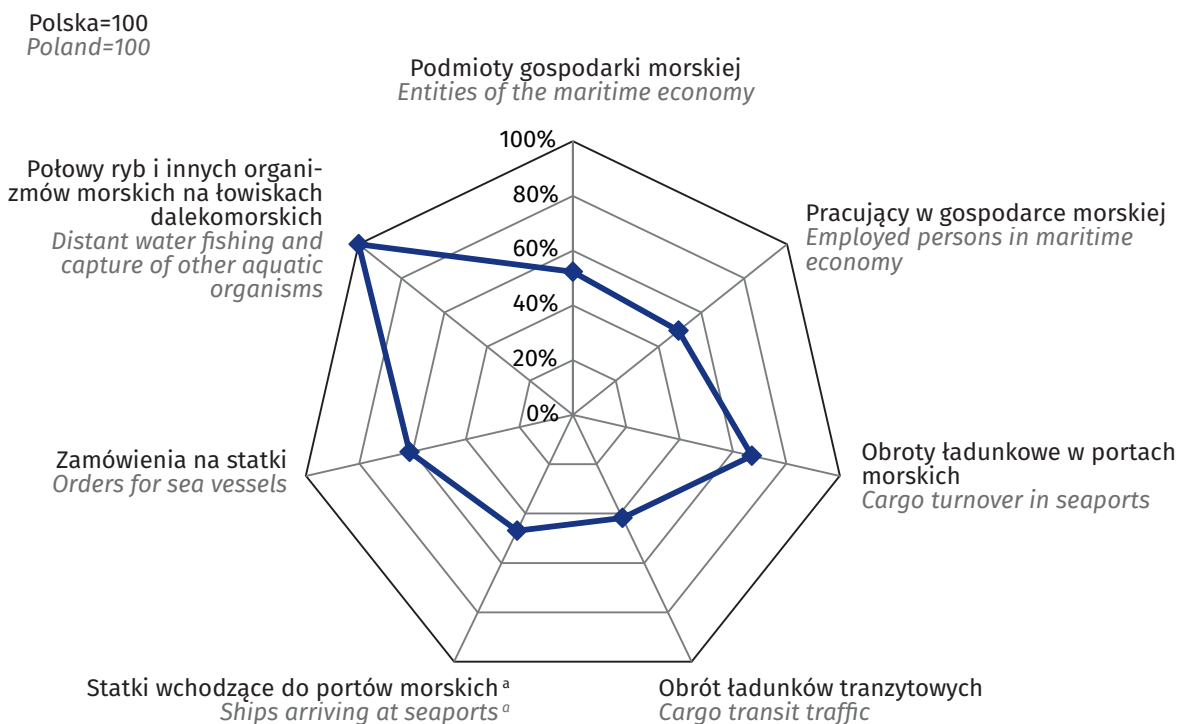

^a Według siedziby przedsiębiorstw.
^a According to the seat of enterprises.

Wykres 1. Podmioty i pracujący w gospodarce morskiej w województwie pomorskim
 Chart 1. Entities and employed persons of maritime economy in Pomorskie Voivodship

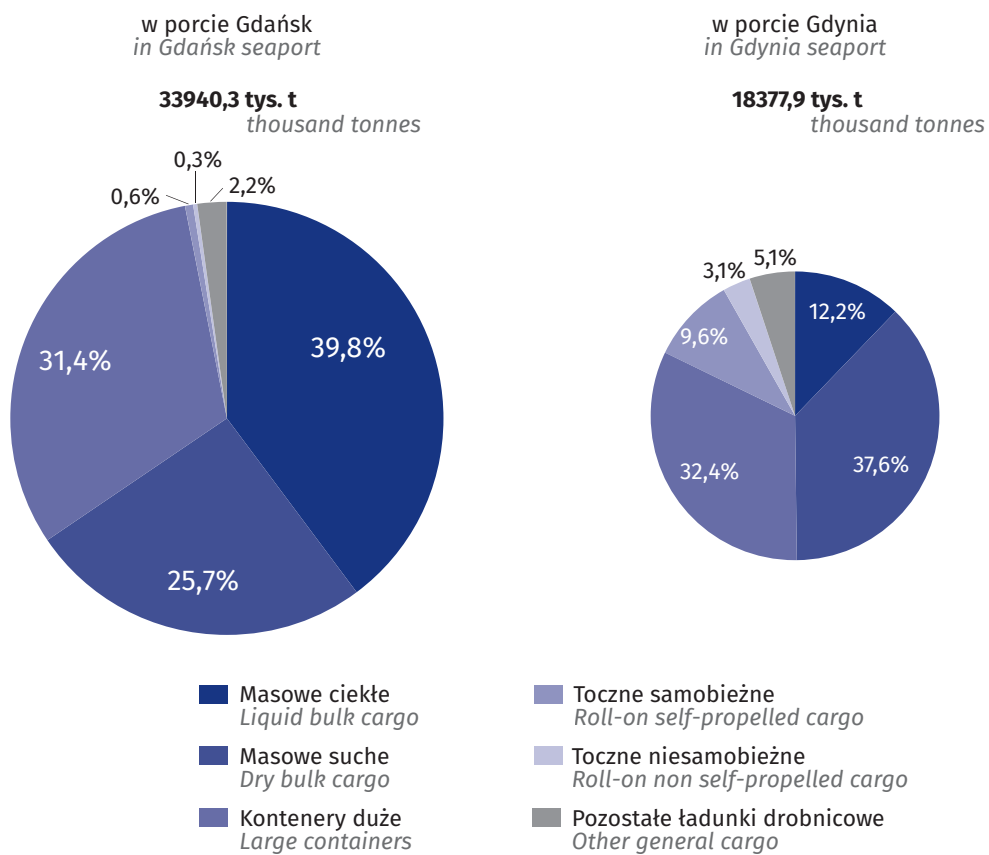

Wykres 2. Wybrane dane o gospodarce morskiej województwa pomorskiego na tle kraju w 2017 r.
 Chart 2. Selected data on maritime economy of Pomorskie Voivodship against the background of the country in 2017

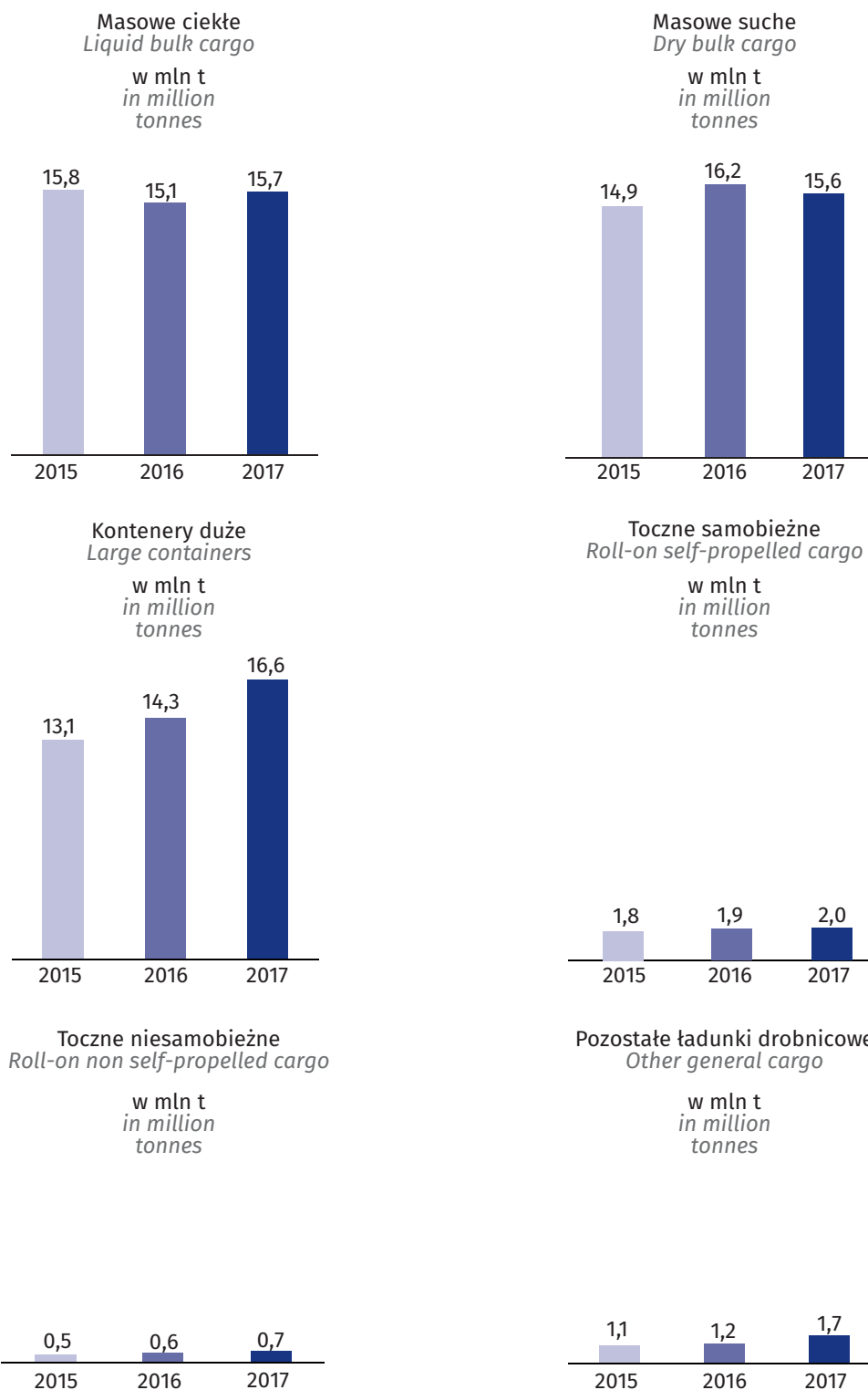

^a W ruchu międzynarodowym i krajowym.
^a In international and domestic traffic.

Wykres 3. Obroty ładunkowe według grup ładunków i portów morskich w 2017 r.
 Chart 3. Cargo turnover by cargo groups and seaports in 2017

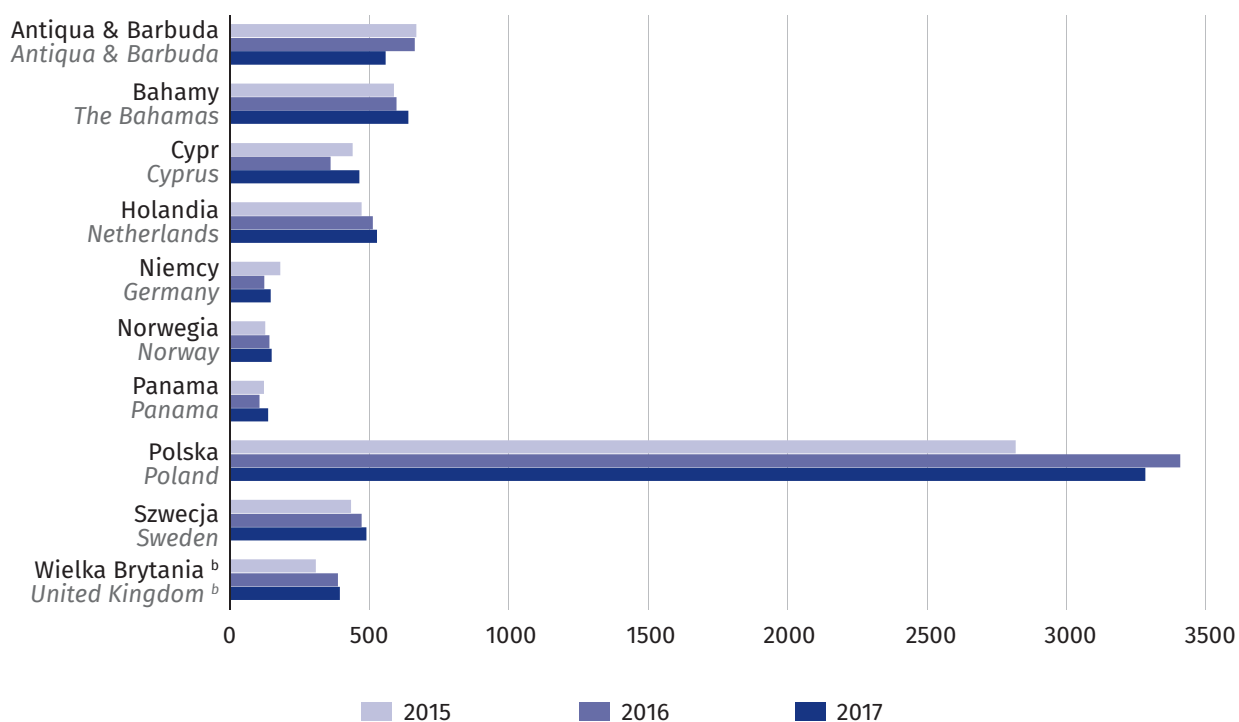
Wykres 4. Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunków
Chart 4. Cargo turnover in seaports by cargo groups

Wykres 5. Międzynarodowy obrót morski według grup ładunków i relacji przeladunkowych
 Chart 5. International sea turnover by cargo groups and handling directions

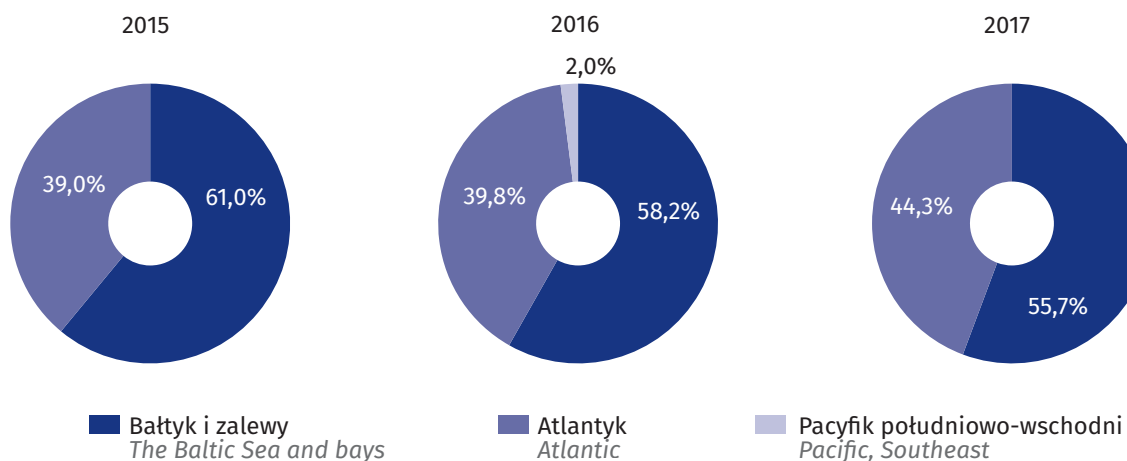

Wykres 6. Statki wchodzące do portów morskich ^a według bander
 Chart 6. Ships arriving at seaports ^a by flags

a W ruchu krajowym i międzynarodowym. b Łącznie z wyspą Man.
 a In domestic and international traffic. b Including Isle of Man.

Wykres 7. Połowy ryb i innych organizmów morskich według obszarów morskich
 Chart 7. Catching fish and other marine organisms by water bodies

Uwagi ogólne

General notes

1. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzonej z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami).

2) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

2. Do podstawowego zakresu gospodarki morskiej w ujęciu statystycznym przyjęto, określone poniżej w nawiasach i prezentowane w tablicach, rodzaje działalności wybrane z następujących sekcji PKD 2007:

- **sekcja A:** Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich),
- **sekcja C:** Przetwórstwo przemysłowe (produkcja statków i konstrukcji pływających, produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych, naprawa i konserwacja statków i łodzi, przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków),

1. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

2) according to **ownership sectors**:

- **public sector** - classifies state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** - classifies private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in the capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

2. Statistically, the basic scope of maritime economy includes kinds of activities specified below in brackets and presented in tables, selected from the following sections of the PKD 2007:

- **section A:** Agriculture, forestry and fishing (sea fishing),
- **section C:** Manufacturing (building of ships and floating structures; building of pleasure and sporting boats, repair and maintenance of ships and boats, processing and preserving fish, crustaceans and molluscs),

- **sekcja G:** Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sprzedaż hurtowa pozostałej żywności włączając ryby, skorupiaki i mięczaki; sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),

- **sekcja H:** Transport i gospodarka magazynowa (transport morski i przybrzeżny pasażerski i towarów, przeładunek towarów w portach morskich, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich, działalność usługowa wspomagająca transport morski, działalność morskich agencji transportowych),

- **sekcja L:** Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (zarządy portów morskich),

- **sekcja M:** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (badania naukowe i prace rozwojowe dla gospodarki morskiej),

- **sekcja N:** Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (wynajem i dzierżawa środków transportu wodnego),

- **sekcja O:** Administracja publiczna i obrona naroda; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania – urzędy morskie),

- **sekcja P:** Edukacja (szkolnictwo morskie).

3. Grupowania danych według rodzajów działalności dokonano uwzględniając podstawowy rodzaj działalności podmiotu zgodnie z PKD 2007. W niektórych przypadkach – dla lepszego zobrazowania rodzajów działalności występujących w gospodarce morskiej – wprowadzono bardziej szczegółowy podział. Do poszczególnych grupowań według rodzaju działalności przyjęto:

- **section G:** Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (wholesale of other food, including fish, crustaceans and molluscs; retail sale of fish, crustaceans and molluscs in specialized stores),

- **section H:** Transportation and storage (sea and coastal passenger and freight water transport, cargo handling, storage of goods in seaports, services supporting maritime transport, activity of sea transport agencies),

- **section L:** Real estate, renting and business activities (sea-port's authorities).

- **section M:** Professional, scientific and technical activities (research and development for maritime economy purposes),

- **section N:** Administrative and support service activities (waterborne transport equipment renting),

- **section O:** Public administration and defence; compulsory social security (management to increase the effectiveness – maritime offices),

- **section P:** Education (maritime education).

3. The grouping of data according to kind of activity has been done using the basic kind of an entity's activity according to the PKD 2007. In some cases a more detailed divisions were used in order to better illustrate activities occurring in the maritime sector. The data are arranged using the following:

Nazwa rodzaju działalności przyjęta w tablicach i wyjaśnienia	Name of kind of activity adopted in tables, and interpretations
Pełna nazwa grupy, klasy lub podklasy PKD 2007	Full name of PKD 2007 group, class and subclass
Przeładunek, magazynowanie i przechowywanie towarów w portach morskich - usługowe przedsiębiorstwa przeładunkowo-składowe, których podstawową działalnością jest przeładunek ładunków w portach morskich.	Cargo handling and storage in seaports - cargo handling and storage service enterprises whose basic activity is cargo handling in seaports.
52.24 – Przeładunek towarów	52.24 – Cargo handling
52.10 – Magazynowanie i przechowywanie towarów	52.10 – Warehousing and storage
Pozostała działalność wspomagająca transport morski – nawigacja, pilotaż, ratownictwo, roboty czerpalne i podwodne, usługi portowe i morskie, holowanie, cumowanie i inne.	Other activities supporting maritime transport – navigation, pilotage, life-saving, dredging and underwater work, port and sea services, towage, mooring and others.
52.22 – Działalność usługowa wspomagająca transport morski	52.22 – Service activities incidental to water transportation
Działalność morskich agencji transportowych – agencje celne, morskie agencje, maklerstwo, doradztwo morskie, ekspertyzy morskie, ekspertyzy dotyczące rozmieszczania i zabezpieczania ładunku na statku, kontrola ładunku, spedycja morska i inne.	Activity of maritime transport agencies – customs agencies, marine agencies, shipbroking agencies, maritime consulting, maritime expert analyses, expert reports on stowage and cargo arrangement on board, cargo inspection, sea forwarding and others.
52.29 – Pozostała działalność usługowa wspomagająca transport (działalność morskich agencji transportowych)	52.29 – Other transportation support activities (maritime transport agencies activities)
Zarządy portów morskich.	Seaports authorities.
52.22.A – Działalność usługowa wspomagająca transport morski	52.22.A – Service activities incidental to sea transportation
68.20 – Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	68.20 – Rental and operating of own or leased real estate
68.32 – Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie	68.32 – Management of real estate on a fee or contract basis
Morski i przybrzeżny transport wodny.	Sea and coastal waterborne transport.
50.10 – Transport morski i przybrzeżny pasażerski	50.10 – Sea and coastal passenger water transport
50.20 – Transport morski i przybrzeżny towarów	50.20 – Sea and coastal freight water transport
Produkcja i naprawa statków i łodzi – budowa i naprawy jednostek pływających, które spełniają warunki pozwalające na pływanie po pełnym morzu i wodach z nim połączonych.	Production and repairs of ships and boats - building and repairs of floating units able to navigate on the open sea and other adjacent waters.
30.11 – Produkcja statków i konstrukcji pływających	30.11 – Building of ships and floating structures
30.12 – Produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych	30.12 – Building of pleasure and sporting boats
33.15 – Naprawa i konserwacja statków i łodzi	33.15 – Repair and maintenance of ships and boats

Rybołówstwo w wodach morskich.

- 03.11 – Rybołówstwo w wodach morskich
- 03.21 – Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich

Przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybołówstwa.

- 10.20 – Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków
- 10.85 – Wytwarzanie gotowych posiłków i dań
- Sprzedaż hurtowa i detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków** – podmioty, które zajmują się głównie sprzedażą ryb
- 46.38 – Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności włączając ryby, skorupiaki i mięczaki
- 46.39 – Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
- 47.11 – Sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
- 47.23 – Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach

Prace badawczo-rozwojowe i edukacja morska – jednostki naukowo-badawcze, które pracują głównie na rzecz gospodarki morskiej (Morski Instytut Rybacki w Gdyni, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej w Gdyni, Centrum Techniki Okrętowej w Gdańsku, Polska Akademia Nauk Instytut Oceanologii w Sopocie, Instytut Morski w Gdańsku, Polska Akademia Nauk Instytut Budownictwa Wodnego w Gdańsku), uczelnie wyższe oraz szkoły (i zespoły szkół), które szkolą głównie na potrzeby gospodarki morskiej.

- 72.19 – Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
- 72.20 – Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
- 85.3 – Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, z wyłączeniem szkół policealnych
- 85.4 – Szkoły policealne oraz wyższe
- 85.59 – Pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej nie sklasyfikowane
- 85.60 – Działalność wspomagająca edukację

Sea fishing.

- 03.11 – Marine fishing
- 03.21 – Marine aquaculture

Processing and preserving of fish and fishery products.

- 10.20 – Processing and preserving of fish, crustaceans and molluscs
- 10.85 – Manufacture of prepared meals and dishes
- Retail and wholesale of fish, crustaceans and molluscs** – entities involved mainly in sale of fish
- 46.38 – Wholesale of other food, including fish, crustaceans and molluscs
- 46.39 – Non-specialised wholesale of food, beverages and tobacco
- 47.11 – Retail sale in non-specialised stores with food, beverages or tobacco predominating
- 47.23 – Retail sale of fish, crustaceans and molluscs in specialised stores

Research and development activity and maritime education – scientific and research units working mainly for the needs of maritime economy (National Fisheries Research Institute in Gdynia, Research and Development Centre of Maritime Technology in Gdańsk, Centre of Naval Engineering in Gdynia, Polish Academy of Sciences Institute of Oceanology in Sopot, Maritime Institute in Gdańsk, Polish Academy of Sciences Institute of Water Construction in Gdańsk), higher education institutions as well as schools (and schools complexes) educating mainly for the needs of maritime economy.

- 72.19 – Other research and experimental development on natural sciences and engineering
- 72.20 – Research and experimental development on social sciences and humanities
- 85.3 – Secondary education
- 85.4 – Higher education
- 85.59 – Other education n.e.c.
- 85.60 – Educational support activities

Urzędy morskie.

84.13 – Kierowanie w zakresie efektywności gospodarowania

Pozostałe rodzaje działalności – wydobywanie ropy naftowej z morza, budowa obiektów inżynierii wodnej dla gospodarki morskiej, działalność w zakresie architektury, inżynierii dla gospodarki morskiej, wynajem środków transportu wodnego, doradztwo, badania i analizy techniczne, rekrutacja pracowników, turystyka morska i przybrzeżna i inne rodzaje działalności na rzecz gospodarki morskiej – różne klasy PKD 2007

4. Dane prezentowane w publikacji nie dotyczą stowarzyszeń, organizacji i fundacji.

5. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł poza statystyki publicznej opatrzone odpowiednimi notami.

6. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania i zaokrąglenia danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Maritime offices.

84.13 – Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses

Other kinds of activities – extraction of crude oil from sea, construction of water engineering structures for maritime economy, architectural and engineering activities for maritime economy, renting of waterborne means of transport, consultancy, technical research and analysis, recruitment of employees, maritime and coastal tourism and other kinds of activities for the benefit of maritime economy – various PKD 2007 classes

4. Data presented in the publication do not concern associations, organisations and foundations.

5. Statistical information originating from sources other than the Official Statistics is indicated in the appropriate note.

6. Due to the electronic method of data processing and rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amounts given in the item “total”.

Uwagi metodyczne

Methodological notes

Podmioty, pracujący i wynagrodzenia w gospodarce morskiej

1. Dane o **podmiotach gospodarki morskiej** dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON mających siedzibę na terenie województwa pomorskiego, bez względu na miejsce prowadzonej działalności, których podstawowa działalność związana jest z szeroko rozumianą gospodarką morską. Podstawową działalność określono przy wykorzystaniu takich informacji, jak: wartość dodana, przychody ze sprzedaży, zatrudnienie, działalność przewidziana w statucie jako podstawowa.

Za podmioty gospodarki narodowej przyjmuje się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

2. Dane o **podmiotach** zostały zaprezentowane **według rodzajów ich podstawowej działalności, sektorów, form własności oraz formy prawnej i liczby pracujących**. Grupowania dokonano na podstawie siedziby podmiotu gospodarki morskiej, a nie lokalizacji jego działalności

3. W związku z wprowadzonymi od 1 XII 2014 r. zmianami przepisów prawnych, regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji odnośnie przewidzianej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

4. Dane dotyczące **pracujących** opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej i szacunków.

5. Dane o pracujących obejmują osoby pełnozatrudnione i niepełnozatrudnione w głównym miejscu pracy.

Entities, employed persons and wages and salaries in maritime economy

1. Data on **entities of the maritime economy** concern entities of the national economy registered in the REGON register based in Pomorskie Voivodship, irrespective of the place of conducting activity, whose basic activity is connected with widely understood maritime economy. The basic activity is defined using such measures as: added value, sales revenues, number of employed persons or activity provided for in the statute as the core activity.

Entities of the national economy are legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity.

2. **Data concerning** the entities are presented by **type of basic activity, sectors, type of ownership, legal form or the number of persons employed**. The maritime economy entities have been grouped according to the registered address, irrespective of the location of their business activity.

3. The changes in legislation, introduced on 1 December 2014, regulate the method of supplying the REGON register with information on entities entered into National Court Register. Due to these changes, same information may be missing from the REGON register, e.g. the expected number of employed persons, address of registered office/residence, the principal kind of activity and form of ownership. Hence, data calculated according to the aforementioned method may not add up to the correct total.

4. Data concerning **employment** were compiled on the basis of annual reports and estimations.

5. Data regarding persons employed cover the employees working on the basis of full or part time contracts at their main workplace.

6. Dane o pracujących według stanu na 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

Nakłady inwestycyjne i środki trwałe w gospodarce morskiej

7. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995).

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wprowadzone od 1 I 2005 r.
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

8. Nakłady inwestycyjne zaprezentowano według rodzajów działalności inwestora (podmiotu gospodarki morskiej) zgodnie z zaklasyfikowaniem podstawowej działalności danego inwestora.

6. Data concerning employment as of 31 December are presented without converting part-time paid employees into full-time equivalents, each person being listed once according to the main job.

Capital expenditures and fixed assets in maritime economy

7. Information regarding capital expenditures was compiled according to the principles of the system of national accounts, in accordance with recommendations of European System of National and Regional Accounts (ESA 1995).

Capital expenditures are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (buildings, premises and civil engineering structures), including construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and fittings),
- means of transport,
- others, i.e. land drainage, irrigation and reclamation, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and loans for the period of investment implementation, except for interests not included in outlays on fixed assets by units applying International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005.
- others, i.e. land drainage, irrigation and reclamation, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and loans for the period of investment implementation, except for interests not included in outlays on fixed assets by units applying International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005.

Other outlays are expenditures on so-called initial investments, as well as other costs connected with the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

8. Capital expenditures are presented by kinds of the investor's activity (entity of the maritime economy), in accordance with the classification of his core activity.

9. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 1047, z późniejszymi zmianami).

10. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

11. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

12. Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia środków trwałych do wartości brutto środków trwałych

13. Wartość ewidencyjna (brutto) środków trwałych została zaliczona do poszczególnych grup zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych.

14. Dane o nakładach inwestycyjnych oraz środkach trwałych dotyczą podmiotów gospodarki morskiej prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Porty morskie

15. Dane dotyczące portów morskich obejmują porty: Gdańsk, Gdynia, Ustka i Władysławowo oraz od 2007 r. Sopot, Hel i Krynica Morska.

16. Dane o długości nabrzeży w portach morskich dotyczą nabrzeży figurujących w ewidencji inwentarzowej przedsiębiorstw dokonujących przeladunków w portach morskich.

9. Fixed assets include assets and other objects completed and ready for usage of estimated useful life exceeding 1 year, including public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, infrastructure, long-term plantings, land drainage and irrigation, water structures, land, livestock (basic herd) as well as, since 1 January 2002, cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (business) premises.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised since 1 January 1991 as fixed assets in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as the right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002 in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1047, with later amendments).

10. Gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or production, without deducting the consumption value (depreciation).

11. Value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilisation of the fixed assets.

12. Degree of consumption of fixed assets is understood as the ratio of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

13. A book (gross) value of fixed assets is classified into particular groups in accordance with the Classification of Fixed Assets.

14. Data on capital expenditure and fixed assets concern maritime economy entities conducting economic activity, employing more than 9 persons.

Seaports

15. Data concerning seaports include the ports: Gdańsk, Gdynia, Ustka and Władysławowo, as well as (since 2007) Sopot, Hel and Krynica Morska.

16. Data on the length of quays in commercial seaports refer to wharves reported in inventory records of a cargo handling enterprise which carries out its activity within the premises of the seaport.

17. Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu.

Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy własnej jednostki transportującej (kontenerów i jednostek tocznych).

Informacje zawarte w tablicach dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabotażu).

Informacje o obrotach ładunkowych, ruchu pasażerów i statków pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 V 2009 r. (Dz. U. WE L 141 z 6 VI 2009 r.) w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską.

Dane te nie uwzględniają:

- statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100,
- załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków),
- obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi,
- wagi własnej załadowanych i wyładowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

18. Dane o obrotach ładunków tranzytowych w portach morskich uzyskiwane są na podstawie informacji przekazywanych przez zarządy morskich portów oraz podmioty gospodarcze dokonujące przeładunku ładunków w portach morskich.

19. Obroty ładunkowe w portach morskich zrealizowane w ramach żeglugi bliskiego zasięgu (SSS) dotyczą obrotów polskich portów morskich z portami europejskimi i portami nie usytuowanymi w Europie, ale które mają linię brzegową na morzach zamkniętych graniczących z Europą. W tych obrotach uwzględniono obroty między polskimi portami morskimi (kabotaż).

20. Dane o **ruchu statków w portach morskich** obejmują statki transportowe, do których zalicza się również barki morskie oraz statki nietransportowe pełniące funkcje transportowe.

17. Cargo turnover in seaports is the total volume of commodity weight moved through ports over a certain period of time.

The data are presented in terms of gross weight, i.e. together with the immediate packaging, but excluding the tare weight of freight units (containers and ro-ro units).

The data presented in tables concern both international and domestic seaborne traffic (cabotage trade).

Information on cargo, passenger and ship traffic is obtained from representatives of ships calling at seaports and provided via maritime offices – harbor boards and boatswain offices, as required under the Directive of the European Parliament and Council 2009/42/EC of 6 May 2009 (Journal of the European Communities No. L 141 dated 6 June 2009) on statistical returns in respect of carriage of goods and passengers by sea.

The following data are excluded:

- ships of gross tonnage (GT) less than 100,
- bunkering (fuel for ships),
- internal domestic traffic, except for cabotage, e.g. goods carried by sea between Polish ports,
- tare weight of laden and discharged containers and ro-ro units used to transport goods.

18. Information on cargo transit traffic at seaports is compiled out of data submitted by seaports' authorities or cargo handling entities operating within the ports.

19. Short sea shipping (SSS) concerns cargo traffic between Polish and ports situated in Europe as well as ports situated in non-European countries having a coastline on the enclosed seas bordering Europe. Cargo traffic between Polish ports (cabotage) is included.

20. Data on **ship traffic through seaports** comprise both cargo ships including seaborne barges and non-cargo-carrying ships performing transport activities.

Dane nie uwzględniają natomiast statków niespełniających funkcji transportowych (np. statków szkolnych, holowników, lodołamaczy, statków nowozbudowanych wychodzących w morze na próby), statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100.

21. Do statków wchodzących z ładunkiem zalicza się:

- statki przywożące ładunki do wyładowania w porcie, do którego zawijają,
- statki przywożące do portu pasażerów, dla których portem docelowym jest port wejścia statku.

22. Do statków wchodzących pod balastem zalicza się statki bez ładunku lub z ładunkiem nie przeznaczonym do wyładowania w porcie wejścia statku oraz statki z pasażerami, dla których port wejścia statku nie jest portem docelowym.

23. Statki wychodzące z ładunkiem to statki, na które w danym porcie załadowano ładunki lub na które wsiadli pasażerowie rozpoczynający w tym porcie podróż. Statek, który w porcie pobierał tylko paliwo albo wodę lub statek, który wychodzi z portu z ładunkiem załadowanym w innym porcie - traktuje się jak statek bez ładunku.

24. Dane o międzynarodowym transporcie morskim ładunków w relacji z polskimi portami obejmują ładunki przywiezione i wywiezione do/z portów morskich wszystkimi statkami (polskimi i obcymi) w ramach międzynarodowego obrotu morskiego (w relacji z portami zagranicznymi).

25. Krajowy obrót morski (kabotaż) - ładunki przewożone drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi.

26. Drobnica - różnego rodzaju ładunki, które można policzyć, w opakowaniu lub bez, o różnych kształtach, transportowane w mniejszych partiach lub jako pojedyncze przesyłki, zarówno wyroby gotowe, jak i półfabrykaty.

27. Kontener jest to pojemnik przeznaczony do wielokrotnego przewożenia towarów, bez potrzeby ich przeładowywania przy zmianie środka transportu, wyposażony w urządzenia umożliwiające łatwy transport i przeładunek, przystosowany do piętrzenia, odporny na warunki przewozu, mający możliwie znormalizowane wymiary, które najczęściej wynoszą: szerokość i wysokość 8 stóp (lub 8 stóp x 8 stóp 6 cali), długość 10, 20, 30 lub 40 stóp (standardy ISO - Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej).

Data do not include ships of miscellaneous, non-cargo-carrying activities (e.g. training ships, tugboats, icebreakers, newly built ships on sea trial), ships of gross tonnage (GT) below 100.

21. Ships arriving at ports with freight include:

- cargo carrying vessels entering a port to unload the cargo,
- passenger ships carrying passengers for whom the port of arrival is their destination port.

22. Ships arriving in ballast at ports are ships without cargo or ships with cargo that is not to be unloaded at the port of arrival, or ships with passengers on board when the port of call is not the port of their destination.

23. Ships departing to sea with freight include ships loaded in the port or ships with passengers who embarked in the port. The ship which bunkered in the port or a ship with cargo loaded in another port - is treated as unloaded ship.

24. Data on international maritime cargo traffic directed to/from Polish ports include cargo imported or exported to/from seaports by all ships (both Polish and foreign), within international maritime traffic (to/from foreign ports).

25. Domestic maritime traffic (cabotage): seaborne cargo traffic between Polish seaports.

26. General cargo - various quantifiable types of cargo, either packed or without packaging, of various shape, carried either in batches or as a single delivery, finished or semi-finished products.

27. Freight container is a receptacle designed for repeated carriage of commodities, not requiring transshipment, equipped with transportation devices enabling easy transport and reloading, stackable, resistant to adverse conditions of carriage, in a standardised size - most commonly: breadth and height 8 feet (or 8 feet x 8 feet 6 inches), length 10, 20, 30 or 40 feet (in accordance with the International Organisation for Standardisation, ISO).

28. Ładunki tranzytowe są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego.

Tranzyt morsko-ładowy obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą lądową.

Tranzyt lądowo-morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą lądową z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

Tranzyt morski obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską i w sposób pośredni lub bezpośredni przeładowane na inny statek z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską.

Żegluga morska, przybrzeżna

29. Dane o morskiej i przybrzeżnej flocie transportowej dotyczą statków o polskiej własności i współwłasności bez względu na podnoszoną banderę.

30. Dane o flocie transportowej dotyczą statków floty morskiej i przybrzeżnej z wyłączeniem statków szkoleniowych, naukowo-badawczych, kutrów rybackich, holowników, pchaczy, jednostek służby państwowej, Marynarki Wojennej oraz Straży Granicznej.

31. Pojemność brutto statku (GT) zgodnie z Międzynarodową konwencją o pomierzaniu pojemności statków z 1969 r. jest to miara całkowitej pojemności zamkniętych pomieszczeń statku wewnątrz kadłuba i nadbudówek.

32. Nośność (DWT) to ciężar, jaki statek może przyjąć zanurzając się do letniej linii ładunkowej w wodzie morskiej.

33. Dane o przewozach żegluga morską obejmują przewozy ładunków i pasażerów wykonane w rejsach żegluga międzynarodową, zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą, armatorów lub operatorów polskich. Nie obejmują przewoźników, którzy przenieśli siedzibę za granicę.

34. Dane o przewozach żegluga morską przybrzeżną dotyczą przewozów pasażerów wykonanych w rejsach żegluga krajową i przybrzeżną, zakończonych w roku sprawozdawczym statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą armatorów lub operatorów polskich.

28. Transit cargo is a cargo of foreign shipper, carried to a Polish seaport destined for foreign consignee.

Sea-land transit includes a transit cargo carried to a port by sea, destined for further transport by land.

Land-sea transit includes a transit cargo carried to a port by land, destined for further transport by sea.

Sea transit includes transit cargo carried to a port by sea, reloaded indirectly or directly to another ship and destined for further transport by sea.

Maritime and coastal shipping

29. Data on cargo carrying sea and coastal fleet concern ships of Polish property, joint or share ownership irrespective of the flag.

30. Data on freight water fleet concern maritime and coastal fleet ships excluding: training and research/survey vessels, fishing boats, tug and pusher boats, public service units, the Navy and Border Patrol.

31. Gross tonnage (GT) – according to the International convention on the tonnage measurement of ships dated 1969, it is a measure of total capacity of closed ship rooms inside the hull and superstructures.

32. Deadweight (DWT) - the weight, that ship can strike immersing to the summer load - line in sea water.

33. Data on maritime transport include cargo and passenger transport in voyages completed by ships owned by a shipping company or chartered from foreign shipowners, either under Polish or foreign flag, belonging to Polish shipowners or operators, during the reporting year. No information on operators relocated abroad is included.

34. Data on maritime coastal transport concern passenger transport in domestic and coastal voyages completed by ships owned by a shipping company or chartered from foreign shipowners, either under Polish or foreign flag, belonging to Polish shipowners or operators, during the reporting year.

35. Do przewozów wykonanych w żegludze regularnej zaliczono przewozy wykonane statkami liniowymi kursującymi według ustalonego i ogłoszonego rozkładu podróży na określonej z góry trasie i zawijającymi do portów określonych w rozkładzie podróży. Do **przewozów wykonanych w żegludze nieregularnej** zaliczono przewozy wykonane statkami towarowymi żeglugi nieregularnej, tj. statkami kursującymi bez ogłoszonego rozkładu podróży i kierowanymi zgodnie z aktualnymi potrzebami przewozowymi.

36. Żegluga bliskiego zasięgu obejmuje przewozy w zasięgu bałtyckim i europejskim, natomiast **żegluga dalekiego zasięgu** obejmuje przewozy w zasięgu oceanicznym.

Do przewozów w **zasięgu bałtyckim** zaliczono przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach obejmujących porty Morza Bałtyckiego aż do linii Kristiansand (Norwegia) - Skagen (Dania).

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów leżących w zasięgu bałtyckim), azjatyckie porty Morza Śródziemnego i Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy wykonane statkami kursującymi na trasach wykraczających poza zasięg bałtycki i europejski.

37. Żegluga przybrzeżna oznacza żeglugę w odległości nie większej niż 20 mil morskich od brzegu w rejonie Morza Bałtyckiego lub innego morza zamkniętego o podobnych warunkach żeglugowych.

Produkcja statków

38. Dział zawiera **informacje o produkcji i stanie portfela zamówień na morskie statki handlowe**, dane o produkcji kadłubów statków pełnomorskich i jachtów pełnomorskich w polskich stocznicach oraz zawiera informacje o remontach i stanie portfela zamówień na remonty na morskie statki handlowe.

39. Dane o **produkcji i portfelu zamówień na statki** dotyczą morskich statków handlowych o pojemności brutto (GT) 100 i więcej.

Gospodarka rybna

40. Dane o **flocie rybackiej** zaprezentowano w podziale na trawlerzy dalekomorskie, kutry i łodzie rybackie.

35. Line traffic includes transport realised by liners ferrying under an established and published sailing schedule on the route specified before and entering ports specified in the sailing schedule. **Tramp service** includes transport realised by cargo tramp vessels, i.e. ships operating without a defined schedule, directed according to instant transport needs.

36. Short-sea shipping refers to the transport at the Baltic Sea and European routes, whereas **deep-sea shipping** refers to the transport at ocean routes.

Baltic Sea range transport refers to the transport on the routes covering ports of the Baltic Sea up to Kristiansund (Norway) – Skagen (Denmark).

European range transport includes transport by ships sailing on routes which encompass European ports (excluding those situated in the Baltic region), Asian ports of the Mediterranean Sea and the Black Sea as well as ports of North Africa up to the port of Casablanca inclusive.

Ocean range transport includes transport by ships sailing on routes beyond the Baltic and European range.

37. Coastal shipping means shipping at a distance not exceeding 20 nautical miles from the shore in the Baltic Sea range or another closed sea with similar navigation conditions.

Production of sea vessels

38. This chapter contains **information on the completions and order books for seagoing merchant fleets**, production of hulls for seagoing ships and yachts, as well as repairs and repair order books for seagoing merchant fleets at Polish shipyards.

39. Data on **vessel production and order book** concern the vessels of gross tonnage (GT) 100 and more.

Fishing economy

40. Data regarding **fishing fleet** are presented in division into deep-sea trawlers, cutters and fishing boats.

41. Dane o trawlerach dalekomorskich dotyczą statków będących własnością polskich podmiotów, łącznie ze statkami przekazanymi w czarter, użytkowymi i zarządzanymi przez obcych armatorów.

Stan środowiska, ochrona wód morskich

42. Informacje o biologicznej zabudowie brzegów morskich dotyczą danych z zakresu regulacji wałów wydmowych. Do formowania nowych wydm lub podwyższenia i uzupełnienia istniejących stosuje się **płatki wydmytawcze** wykonane z prętów drewnianych faszyny lub trzciny. W celu utrwalenia wydmy prowadzi się prace polegające na **wykładaniu chrustu** (pozyskanego z lasów w pasie technicznym, wykładanego u podnóża wydmy w miejscu połączenia wydmy z plażą, chrustu iglastego i liściastego), **zatrawianiu** (sadzenie piaskownicy zwyczajnej, wydmy chrzycy nadmorskiej) i **zakrzewianiu** (wierzba kaspijską, rokitnikiem, oliwnikiem srebrnolistnym).

43. Informacje o hydrotechnicznym umacnianiu brzegów morskich przedstawiają nowopowstałe umocnienia, bez rozbudowy, remontów i zabezpieczeń już istniejących.

Opaska brzegowa jest to budowa usytuowana równolegle do linii brzegowej, w postaci wałów, głazów lub bloków betonowych, murów oporowych, ścianek szczelnych, okładziny, pojemników z tworzyw sztucznych wypełnionych piaskiem, palisad umacnianych faszyną i kamieniami.

Rzędna korony jest to wysokość morskich budowli hydrotechnicznych mierzona od średniego poziomu morza.

Sztuczne zasilenie plaży jest to działalność mająca na celu uzupełnianie strat w materiale budującym brzeg morski. Polega na dostarczaniu refulatu (piasku z dna morskiego lub z toru wejściowego do portu) na wybrane odcinki brzegu.

44. Informacje o odpływie zanieczyszczeń rzekami do Morza Bałtyckiego pochodzą z badań realizowanych w ramach międzynarodowego programu monitoringu Bałtyku, wynikającego z Konwencji Helsińskiej. Nadzór merytoryczny nad badaniami w Polsce sprawuje Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

45. Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone do Morza Bałtyckiego rzekami podano w latach hydrologicznych na podstawie badań monitoringowych powierzchniowych wód płynących. Rok hydrologiczny obejmuje okres od 1 listopada do 31 października roku kalendarzowego.

41. Data regarding deep-sea trawlers concern ships being a property of Polish ship-owners, including ships in charter, used and managed by foreign ship-owners.

State of the environment and sea waters protection

42. Information regarding biological coast management presents data on dune dykes shaping. Sand-drift fences made of fascine, wood rods or reed are used to form new dunes or replenish the existing ones. Strengthening of the dunes involves **laying coniferous and deciduous brush** (taken from forests in technical zone at the junction between the dune and beach face), **sowing grass** (beach grass, seaside lyme-grass) and **planting shrubs** (Caspian willow, sea-buck-thorn, silver-leafed oleaster).

43. Information regarding hydrotechnical coast strengthening presents newly made structures without extensions, repairs or protecting the existing ones.

Sea-wall is a structure situated parallel to the shore line, in a shape of dikes, stone or concrete block walls, revetments, tight partitions, facings, plastic containers filled with sand, fascine and stone strengthened palisades.

Coping ordinate is the height of sea hydrotechnical structures measured from the mean sea level.

Artificial beach nourishment is an activity aiming at reducing losses in coast building material. It consists in extracting sand from the bottom of the sea or from the port entrance fairway and moving it to some parts of the shore.

44. Information concerning the outflow of pollutants by rivers into the Baltic Sea comes from the research conducted within the framework of the Baltic monitoring international programme under the Helsinki Convention. The survey conducted in Poland is supervised by the Institute of Meteorology and Water Management.

45. The pollutant loads discharged into the Baltic Sea via rivers are presented on the basis of monitoring surveys of flowing surface waters in hydrological years. The hydrological year contains the period from 1 November to 31 October of the calendar year.

46. Biochemiczne zapotrzebowanie na tlen (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych

47. Chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

- **Azot azotanowy** to zawartość azotu w postaci jonów azotanowych.
- **Azot organiczny** to azot związany we wszystkich typach związków organicznych, obejmuje aminokwasy, związki białkowe, polipeptydy, moczniki i inne związki organiczne.
- **Azot ogólny** to sumaryczna zawartość azotu amonowego, azotanowego, azotynowego i organicznego.
- **Fosfor fosforanowy** to nieorganiczny ortofosforan, który występuje w rozpuszczalnych fosforach.
- **Fosfor ogólny** jest to fosfor, w którego skład wchodzi rozpuszczalne i nierozpuszczalne ortofosforany i skondensowane fosforany oraz związki organiczne i nieorganiczne fosforu.

Edukacja morska

48. Dane o studentach i absolwentach szkół wyższych dotyczą stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz magisterskich jednolitych wybranych szkół wyższych, których nazwa wskazuje na morski profil kształcenia, lub w których można zdobyć zawód związany z gospodarką morską. W liczbie studentów i absolwentów ujęto cudzoziemców studiujących w Polsce. Dane nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

49. Informacje o stopniach naukowych dotyczą stopni nadanych na wydziałach wyższych uczelni, tj. Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, Politechniki Gdańskiej, a także w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

50. Dyplomy oficerskie są wydawane przez urzędy morskie na podstawie rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie wyszkolenia i kwalifikacji członków załóg statków morskich z dnia 7 VIII 2013 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 167).

46. Biochemical oxygen demand (BOD₅) is the volume of oxygen consumed within 5 days in biochemical oxidizing process of substances (mainly organic ones) included in wastewater, using living bacteria and extracellular enzymes.

47. Chemical oxygen demand (COD) refers to the quality of oxygen used in chemical oxidation of wastewater.

- **Nitrate nitrogen** is the contents of nitrogen in the form of nitrate ions.
- **Organic nitrogen** is nitrogen bounded in all types of organic compounds, includes amino acids, protein compounds, polypeptides, ureas and other organic compounds.
- **Amount of nitrogen by Kjeldahl** is a total content of ammonia, nitrate, nitrite and organic nitrogen.
- **Phosphate phosphorus** is inorganic orthophosphate, existing in soluble phosphorus.
- **General phosphorus** amount is phosphorus consisting soluble and insoluble orthophosphates and condensed phosphates as well as organic compounds and inorganic phosphorus.

Maritime education

48. Data regarding students and graduates of the higher education institutions refer to full-time and part-time first-, second- and long-cycle programmes at selected higher education institutions whose names indicate maritime education profile or which prepare for professions connected with maritime economy. Students and graduates include foreigners studying in Poland. Data do not include Polish students studying abroad.

49. Information on academic degrees regard degrees granted by faculties of the public higher education institutions, i.e. Maritime University in Gdynia, University of Technology in Gdańsk as well as by the Naval Academy in Gdynia.

50. Officer's certificates are issued by the maritime offices on the basis of the Regulation of the Minister of Transport, Construction and Maritime Economy on training and qualifications of crew members of seagoing ships of 7 August 2013 (uniform text Journal of Laws 2017, item 167).